

בית משפט לענייני משפחה בקריית שמונה

ת"ע 52510-05-21 ב ואח' נ' ב ואח'

ת"ע 23755-09-21

תמ"ש 20603-07-21 תיק חיצוני:

בפני כבוד השופט רן ארנון**XXXX****תובעת****ע"י ב"כ עוה"ד שניר נפתלי****נגד****1. XXXX****נתבעים****ע"י ב"כ עוה"ד רוני עזרא****2. XXXX****3. XXXX****הנתבעות 2-3 ע"י ב"כ עוה"ד ענת אדרי****4. XXXX****5. XXXX (קטין)****הנתבעים 4-5 ע"י ב"כ עוה"ד רוני עזרא**

חקיקה שאוזכרה:

תקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018: סע' 3(ב), 151(א), 151(ג)

חוק הירושה, תשכ"ה-1965: סע' 10, 10(1), 11

חוק יחסי ממון בין בני זוג, תשל"ג-1973

תקנות הירושה, תשנ"ח-1998: סע' 34

חוק המקרקעין, תשכ"ט-1969: סע' 37

מיני-רציו:

* התובעת, בבקשתה לביטול צו ירושה, הסתירה את העובדה שהיא והמנוח התגרשו ונחתם ביניהם הסכם גירושין שקיבל תוקף פס"ד בביד"ר, וטענה להיותה אשתו של המנוח במועד פטירתו ולחילופין להיותה ידועה בציבור של המנוח ממועד הגירושין וכי ההסכם היה פיקטיבי. היא טענה כי הנתבעת 1, אשר הוכרה ע"י רשם הירושה כידועה בציבור של המנוח הייתה רק מאהבת שלו, שחיה לצד הקשר הזוגי של התובעת והמנוח. נקבע כי התביעה הוגשה בהיעדר מוחלט של כל יסוד עובדתי ומשפטי כאחד ובחוסר תום לב.

* ירושה – יורשים על-פי דין – בן-זוג

* ירושה – בני-זוג – הגדרתם

* פרשנות – מונחים – בן זוג

* פרשנות – דין – חוק הירושה

* ירושה – יורשים על-פי דין – ידועים בציבור

בקשה לביטול צו ירושה שהגישה גרושתו של המנוח – הטוענת להיותה אשת המנוח בעת מותו / ידועתו בציבור, כנגד הנתבעת 1, שהוכרה ע"י המל"ל וצה"ל, כידועה בציבור של המנוח וכנגד 4 ילדיו של המנוח (2 בנות של התובעת והמנוח, התומכות בתביעת אימם) ו-2 ילדיהם של הנתבעת והמנוח) – הם הזוכים בעיזבון המנוח עפ"י צו הירושה שניתן (%50 הנתבעת 1 כידועה בציבור של המנוח ו-12.5% כל ילד). לטענת התובעת – שהסתירה בכתב תביעתה את העובדה שהתגרשה מהמנוח – הנתבעת 1 היא רק "מאהבת" של המנוח, אשר "חיה לצידם" של התובעת והמנוח כבני זוג. משהתברר כי התובעת והמנוח התגרשו, טענה התובעת כי הסכם הגירושין היה "תרגיל" לצרכי מס בלבד. לטענתה, מיום הגט ועד פטירת המנוח כחודשיים לאחר מכן, היא הייתה אשתו לכל דבר ולכל הפחות הידועה בציבור שלו. המנוח היה מגיע לבית התובעת, ישן ואוכל שם, מקיים עמה חגים, ארוחות משפחתיות ואירועים. כמו כן התקיימו ביניהם יחסי אישות, חיבה והבנה. לפיכך, היא מבקשת להצהיר כי היא זכאית, מכוח היותה אשתו ובת זוגו של המנוח, למחצית מנכסי המנוח וזכויותיו, ואילו ארבעת ילדיו זכאים למחצית השנייה. עוד נטען כי התובעת והמנוח מעולם לא ביצעו פירוק שיתוף ולא נערך איזון משאבים ולפיכך הגישה התובעת גם תביעה רכושית. בנוסף, הגישו התובעת ובנותיה תביעה למינוי מנהל עיזבון.

ביהמ"ש לענייני משפחה דחה את התביעות מהטעמים הבאים:

הבקשה לביטול צו ירושה הוגשה בהיעדר מוחלט של כל יסוד עובדתי ומשפטי כאחד ובחוסר תום לב; ניסיונה התמוה של התובעת להסתיר את עובדת היותה גרושה ולטעון שהיא אשתו של המנוח, מבלי להזכיר כלל את העובדה, שבינה לבין המנוח נכרת הסכם גירושין, כולל חלוקת רכוש ואיזון המשאבים, ההסכם אושר בבית הדין הרבני וקיבל תוקף של פסק דין ובנוסף סודר הגט בין הצדדים, הוא מופת של חוסר תום לב והתנהגות המנוגדת לחובת בע"ד בהתאם לתקנה 3(ב) לתקסד"א.

לגופו של עניין, סעיף 10 לחוק הירושה, קובע כי מי שהיה במות המוריש בן-זוגו, הוא יורש עפ"י דין. בפסיקה קיימות שתי גישות לפרשנות המונח "בן זוג". הפורמאלית – לפיה יש לראות בני זוג כנשואים לפי חוק הירושה, כל עוד הגט ביניהם לא סודר; השנייה, המהותית – לפיה יש לבחון את מהות הקשר הזוגי. אם נלך בדרך ההלכה העקבית לפיה יש לתת למונח "בן זוג" פרשנות פורמלית ולא מהותית, הרי שמובן מאליו כי לא ניתן לקבל את טענות התובעת כי הייתה בת זוגו של המנוח, שכן בשעת פטירתו היו המנוח והתובעת גרושים על פי דין.

גם מהפן המהותי, משלל הראיות ביהמ"ש שוכנע כי למעשה, נישואי התובעת והמנוח היו ריקים מתוכן, "על הנייר" בלבד, למעלה מ-20 שנה. ביהמ"ש מוסיף, כי גם אם הייתה התובעת עדיין נשואה למנוח, הגם שמדובר בנישואין ריקים מכל תוכן, היה ספק לא מבוטל בדבר האפשרות כי תזכה בעיזבונו של המנוח כירשת. עמד על כך כב' הש' א. זגורי בקובעו כי: "נישואין על הנייר" ריקים מתוכן של זוגיות או התנהלות של הצדדים בפרידה ארוכת שנים צריכה להפקיע זכות הירושה של "בן הזוג" הרשום ככזה, גם אם הצדדים לא התגרשו. "קל וחומר בענייננו, כאשר אפילו "נישואין על הנייר" אין. הצדדים חתמו על הסכם גירושין והגט בעניינם סודר. לא זו בלבד שהמנוח והתובעת לא התגוררו יחד, כטענת התובעת בהליך זה, אלא שהוכח שהמנוח התגורר עם הנתבעת. אין די בכך שהתובעת כינתה את המנוח "בעלי". התובעת לא הוכיחה ניהול משק בית משותף, לא הוכח כי התקיימה ביניהם מערכת זוגית, לכל היותר

התקיימה דאגה הדדית לבנותיהם המשותפות, אך אין בין דאגה הדדית לבנות משותפות לבין קשר זוגי ולא כלום.

יש להחיל בענייננו את דוקטרינת ההשתק השיפוטי, דהיינו, לקבוע קטגורית כי התובעת מנועה מלטעון בהליך זה טענות עובדתיות הפוכות בתכלית, העומדות בסתירה חזיתית, אל מול הטענות העובדתיות שנטענו על ידה בבית הדין הרבני בהליך הגירושין ואישור ההסכם.

לעומת היעדרם המוחלט של יחסים זוגיים עם התובעת מאז שנת 2000, הנתבעת הוכיחה ללא כל צל של ספק כי היא הייתה בת הזוג של המנוח בעת פטירתו, ובשנים רבות שקדמו לפטירתו, ועל כן זכאית לרשת מחצית מעיזבונו של המנוח.

הטענה שהמנוח קיים חיים כפולים גלויים, לרבות קיום יחסי אישות עם שתי נשים במקביל ובמשך שנים, היא טענה שלא רק שלא הוכחה אלא שיש בה משום פגיעה קשה בכבודו של המנוח ובשמו הטוב.

כן נדחתה התביעה הרכושית בגדרה טענה התובעת כי הצדדים לא ערכו איזון משאבים והיא זכאית למחצית מכל נכסי המנוח וזכויותיו שנצברו במהלך החיים המשותפים מכוח חזקת השיתוף וחוק יחסי ממון; התביעה הוגשה, בדומה לבקשה לביטול צו ירושה, בניגוד גמור ומוחלט לפסק דין חלוט שניתן על ידי בית הדין הרבני, במסגרתו אושר הסכם גירושין בין הצדדים. ההסכם כלל בתוכו הסכמות רכושיות כוללות, תוך שהצדדים מצהירים בפני בית הדין, והדבר אמור גם בהסכם עצמו, כי זולת האמור בהסכם אין להם טענה או תביעה איש כלפי משנהו. לא זו בלבד שלא הוכח כי ההסכם היה פיקטיבי, התובעת מעולם לא הגישה תביעה לביטול ההסכם ולמעט במסגרת הליך זה, לא נטען כנגד תוקפו.

כן נדחתה תביעת התובעת ובנותיה למינוי מנהל עיזבון.

התובעת חויבה בתשלום הוצאות לנתבעת בגין שכ"ט עו"ד בסך של 50,000 ₪. הנתבעת 2 ו-3, כל אחת בנפרד, חויבו בתשלום הוצאות לנתבעת בגין שכ"ט עו"ד בסך של 15,000 ₪; וכן בתשלום, ביחד ו/או לחוד, של הוצאות משפט בסך 5,000 ₪.

פסק דין

לפניי בקשה לביטול צו ירושה שהוגשה על ידי הגב' XXXX, כנגד הגב' XXXX וילדי המנוח הנתבעים 2 ו-5, הזוכה והזוכים בעיזבונו של מר XXXX ז"ל (להלן: "המנוח" או "XXXX") מכוח צו ירושה (ת"ע 52510-05-21).

המבקשת תקרא להלן גם "התובעת" או "XXX", המשיבה 1 תקרא להלן גם "הנתבעת" או "XXXX". בנותיה של התובעת והמנוח XXX ו-XXXX, הן הנתבעות 2, 3, צורפו לתיק כמשיבות והגישו תגובה התומכת בבקשת אמון. ולמעשה, על אף תוארן הפורמאלי כנתבעות, הן הצטרפו לעמדת התובעת הן בבקשה לביטול צו ירושה והן בתביעות הנוספות.

הנתבעים 4, 5 – XXXX ו-XXXX הם ילדיהם של הנתבעת והמנוח.

בנוסף לבקשה, הגישה התובעת כנגד הנתבעת כתב תביעה שעניינו תביעה רכושית מכוח הלכת השיתוף וקביעת היקף העיזבון (תמ"ש 20603-07-21), וכן הגישה יחד עם בנותיה תביעה כנגד הנתבעת והנתבעים 4, 5 למינוי באי כוחן כמנהלי עיזבון המנוח (ת"ע 23755-09-21).

להלן תובא תחילה המסכת העובדתית הרלוונטית לכלל התביעות ובהמשך אדון בכל תביעה כסדרה.

רקע עובדתי ודינוני רלוונטי:

1. המנוח, מר XXXX ז"ל נפטר ביום XX.XX.XX מנגיף הקורונה, מבלי שהשאיר אחריו צוואה.
2. צו ירושה ניתן ביום 25.3.21, לפיו יורשי המנוח הם הגב' XXXX בחלק של 50% מהעיזבון, ו- 50% מתחלק בין ארבעת ילדיו: XXXX, XXXX, XXXX ו-XXXX – 12.5% כל אחד.
3. ביום 13.4.21 הגישה התובעת בקשה לביטול צו הירושה, בטענה שהיא הייתה אשתו של המנוח בעת מותו, וכי מי שמופיעה בצו הירושה, XXXX, איננה אלא "מאהבת" של המנוח. משהתקבלה תגובה מטעם המשיבים, העבירה כב' הרשמת לענייני ירושה בנצרת את הבקשה לבית משפט זה. מתגובת הנתבעת התברר, כי התובעת והמנוח התגרשו עוד ביום XX.XX.XX, לאחר שהסכם הגירושין שערכו אושר בבית הדין. כן נטען כי המנוח והתובעת חיים בנפרד למעלה מ-20 שנה.
4. לאור האמור, ולאחר שהתברר כי מי שהצהירה על עצמה כ"אשתו של המנוח - לא פחות !!! " (ההדגשות במקור), אינה אלא גרושתו של המנוח, התבקשה התובעת, בהחלטתי מיום 31.5.21, להודיע האם היא עומדת על בקשתה וככל שהיא עומדת על הבקשה עליה לנמק.
5. בתגובה שהוגשה ביום 13.6.21 הודיעה התובעת כי היא עומדת על בקשתה וטענה לראשונה כי היא הייתה ידועה בציבור של המנוח, מיום הגירושין XX.XX ועד לפטירתו ביום XX.XX אציין כי גם בסיכומיה ממשיכה התובעת לטעון כי היא אשתו של המנוח.
6. כבר בשלב זה יוער, כי כל מוסדות הציבור שנדרשו לכך הכירו בנתבעת כידועה בציבור של המנוח. עוד בשנת 2003 הוכרה XXXX במוסד לביטוח לאומי כידועה בציבור של המנוח, לאחר לידת הבת XXXX. לאחר פטירת המנוח צה"ל הכיר בנתבעת ביום 8.4.21 כידועה בציבור של המנוח וכמי שזכאית לפנסיה וקצבת שאירים.
7. התובעת פתחה בשני הליכים נוספים כנגד הנתבעת. האחד, כאמור, תביעה רכושית לזכויותיה מנכסי המנוח (תמ"ש 20603-07-21), והשני – תביעה למינוי מנהל עזבון המנוח (ת"ע 23755-09-21).

8. כמו כן הגישה התובעת בקשה לצו עיקול זמני שנדחתה, לאחר תגובת המשיבים, שכן התובעת לא הראתה כל תשתית עובדתית ומשפטית בגינה יש להיעתר לבקשה. בנוסף הוגשה בקשה לפסילת שופט שנדחתה אף היא.
9. התקיימו בתיק שתי ישיבות הוכחות. ביום 5.4.22 נחקרו התובעת, הנתבעות 2 ו-3 (בנותיה של התובעת) ועדי התובעת, לרבות עו"ד XXXX שזומן לבקשת התובעת באמצעות בית המשפט. ביום 6.4.22 נחקרו הנתבעת ועדי הנתבעת, לרבות עו"ד (כתוארו אז) XXXX שזומן לבקשת הנתבעת באמצעות בית המשפט.
10. לאחר שהצדדים הגישו סיכומים, וחלף המועד להגשת סיכומי תשובה מטעם התובעת והנתבעות 2, 3, מבלי שאלה הוגשו, בשלה העת למתן פסק הדין במכלול התביעות.

בקשה לביטול צו ירושה ת"ע 52510-05-21

טענות התובעת

11. התובעת והמנוח נישאו זה לזה ביום XX.XX.XX לאחר כשבע שנות חברות ונולדו להם שתי בנות משותפות – הן הנתבעות 2 ו-3 כאמור. לשניהם היו אלה נישואין ראשונים ויחידים.
12. בשנת 1998 חשדה התובעת כי בעלה המנוח מנהל קשר זוגי. לאחר שחשדה התגבר גילתה לטענתה בנייד הודעות של המנוח ו-XXXX. נוצר משבר בין התובעת למנוח שבעקבותיו יצא המנוח מהבית ועבר להתגורר בבית מלון. למרות המשבר, המנוח המשיך, לטענתה, לשהות בבית, ולמרות כעסה של התובעת כלפיו וכלפי הנתבעת הם הוסיפו להתנהל כזוג. המנוח היה שותף מלא בבית בכל הנוגע בהחלטות בעניין הבנות, ודאג לה ולבנות לכל מחסור, לרבות כיסוי חובות כספיים. התובעת הייתה אשתו ובת זוגו של המנוח עד יומו האחרון.
13. הנתבעת, מי שמופיעה בצו הירושה כבת הזוג, היא למעשה ה"מאהבת" של המנוח. לדברי התובעת, היא הופתעה לגלות, בהיותה אשתו של המנוח, שלא הוכנסה לצו הירושה. העתק מהצו קיבלה מאחת מבנותיה. התובעת מלינה כי הנתבעים לא הביאו לידיעת הרשמת לענייני ירושה כי למעשה היא עדיין אשתו של המנוח או, לחילופין, הידועה בציבור, וכי מיד כשנדע לה שאיננה מופיעה בצו הירושה הגישה בקשתה לביטול הצו.
14. לדברי התובעת היא ידעה כי הנתבעת היא מאהבת של בעלה, ואף נולדו לו ממנה שני ילדים – הם הנתבעים 4,5, אך הנתבעת "חיה לצידיים". התובעת בחרה להעלים עין ולוותר על האגו, כלשונה, כדי להישאר עם המנוח, חרף העובדה שיש לו מאהבת. לטענתה, הם המשיכו להתנהל כבני זוג נשואים, גרו יחד, חגגו חגים ואירועים ואף קיימו יחסי אישות באופן קבוע.

15. לטענתה, כחודשיים לפני שנפטר עדכן אותה המנוח כי הוא רוצה להעביר את בית המגורים על שמה, ולשם כך עליהם לחתום על הסכם גירושין פיקטיבי. עם זאת הבטיח לה ששום דבר לא ישתנה וזהו רק הליך רשמי. לפיכך, פנו התובעת והמנוח לבית הדין לאישור הסכם גירושין לצורך העברת הזכויות בבית על שמה. נטען, כי ההסכם היה "תרגיל" לצרכי מס בלבד. לראייה הוגשה התכתבות וואטסאפ בין המנוח לתובעת בעניין זה ותמלול שיחה עם עו"ד XXXX שערך את הסכם הגירושין. לטענת התובעת הטפסים של בית הדין הרבני מולאו ונחתמו על ידי המנוח בלבד, מבלי שקראה או חתמה עליהם. יחד עם זאת יצוין כי אין מחלוקת שהתובעת עצמה חתמה על הסכם הגירושין ביחד עם המנוח.
16. הגט סודר ביום XX.XX.XX מיום זה ועד פטירת המנוח כחודשיים לאחר מכן, הייתה התובעת אשתו לכל דבר ולכל הפחות הידועה בציבור שלו. המנוח היה מגיע לבית התובעת, ישן ואוכל שם, מקיים עמה חגים, ארוחות משפחתיות ואירועים. כמו כן התקיימו ביניהם יחסי אישות, חיבה והבנה.
17. לטענתה, אף שלא התגוררו יחד, התובעת והמנוח עונים להגדרה של "ידועים בציבור" לפי קריטריונים של: חיים תחת קורת גג אחת – קיימו מערכת יחסים המעידה על קשירת גורל; ניהול משק בית משותף – לפי הפסיקה, די בשיתוף באמצעים או מאמצים לשיתוף, ואכן הוכח כי המנוח והתובעת היו שותפים בדרך של סגירת חובות, השתתפות המנוח בהוצאות הבית, הכנת אוכל למנוח, וכן "תרגיל" משותף של עריכת הסכם פיקטיבי משיקולי מס משותפים; הצגה חברתית – הקשר של השניים נתפס בציבור כזוגי, התובעת צירפה ראיות להליכה משותפת לאירועים, תמיכתה בקמפיין הבחירות של המנוח ועוד.
18. לטענת התובעת היא הייתה בת זוגו ושותפה במלוא מובן המילה, ובעת אשפוזו דאגה לשלוח לו את האוכל שאהב.
19. התובעת מבקשת להצהיר כי היא זכאית, מכוח היותה אשתו ובת זוגו של המנוח, למחצית מנכסי המנוח וזכויותיו, ואילו ארבעת ילדיו זכאים למחצית השנייה. עוד נטען כי התובעת והמנוח מעולם לא ביצעו פירוק שיתוף ולא נערך איזון משאבים.

טענות הנתבעות 2, 3 (XXX - I XXX) בנותיה של המבקשת והמנוח

20. הנתבעות תומכות לחלוטין בתביעת האם ובטענותיה.
21. התובעת (אימן) והמנוח (אביהן) קיימו זוגיות והתנהלו כמשפחה לכל דבר, חרף העול הכבד בדמות הנתבעת – המאהבת של המנוח, כך כלשונו. המנוח היה חלק בלתי נפרד מחייהן, תמיד הגיע לאירועים של המשפחה, ארוחות, ימי הולדת, ארוחות שבת – הכול יחד עם התובעת. אמן שמרה אמונים למנוח והיא שרויה באבל כבד מאז פטירתו.

22. הוריהן דאגו להן תמיד מבחינה כלכלית. כאשר המנוח התמודד לראשות XXXXX הנתבעות 2,3 התגייסו לעזרתו יחד עם אימן התובעת. גם לאורך האשפוז בבית החולים הנתבעות דאגו למנוח ויחד עם התובעת שלחו לו אוכל.
23. לדבריהן, גם כאשר הכירו בנתבעת כמאהבת של אביהן וכמי שחיה לצידם, ידעו כי התובעת לא ויתרה על המנוח וכי התובעת הבהירה כי היא הייתה אשתו ובת זוגו והם ניהלו משק בית משותף.
24. הנתבעת 2 העידה כי ידעה שהסכם הגירושין פיקטיבי ונועד לצרכי מס בלבד.
25. לטענתן סמכו על מר XXXX, אחיו של המנוח, שיסדיר את ענייני הירושה. משלא סודרה הירושה כדין יש לבטל את צו הירושה, ותחתיו לקבוע את חלקה של התובעת בעיזבון בעלה המנוח (מחצית), בטרם זה יחולק לשאר היורשים.

טענות הנתבעת (הנתבעים 4, 5 קטינים)

26. בקשת התובעת היא חלק ממסע הנקמה שלה שהחל לפני 20 שנה, עת עזב אותה המנוח ופתח בזוגיות טובה ואוהבת עם הנתבעת.
27. בבקשתה התובעת מציגה עצמה כאשתו של המנוח. בהודעה לבית המשפט טענה כי היא והמנוח היו ידועים בציבור ממועד הגירושין ועד לפטירתו ביום XX.XX.XX. לולא דרש בית המשפט את הודעת התובעת באשר להמשך ההליכים, לא הייתה נחשפת טענה זו של התובעת שלא נזכרה כלל בבקשה לביטול צו הירושה.
28. אין כל בסיס לטענה כי ממועד גירושי המנוח מהתובעת היו אלה ידועים בציבור, אדרבא, ככל שחל שינוי כלשהו הרי זה שהמנוח והנתבעת קבעו להתחתן זה עם זה לאחר גירושיו, ואף קבעו תאריך לכך.
29. בשנת XXXX החל הקשר הזוגי בין המנוח לנתבעת, מ- XXXX ועד לפטירתו, המנוח והנתבעת התגוררו יחד בבית משותף עם ילדיהם המשותפים, כאשר הבכורה נולדה בשנת XXXX. הנתבעת צירפה ראיות למכביר המעידות על היחסים והקשר החם והמיוחד בינה לבין המנוח משך 20 שנה, מהן עולה המסקנה החד משמעית כי הנתבעת הייתה ידועה בציבור של המנוח מזה שנים, ועל כן היא היורשת החוקית שלו (לצד ילדיו) וצו הירושה הוצא כדין.
30. כמו כן צורפו ראיות המפריכות חלק גדול מטענות התובעת ובנותיה הנתבעות 2 ו-3. צורפו מאות תמונות וסרטונים משנים רבות של המנוח והנתבעת יחד, בין היתר סרטון מטקס חנוכת הבית בו התגוררו המנוח והנתבעת יחד עם ילדיהם, ובו נכחו גם הנתבעות 2, 3. זאת

- ועוד, צורפו תמונות רבות וסרטונים משותפים של הנתבעות 2, 3 בבית המנוח והנתבעת ובמקומות נוספים, עוד משנת 2005.
31. בשנת XXXX לאחר לידת ביתם הבכורה של XXXX ו-XXXX, הוסיפה XXXX את שם משפחתו של XXX "XXXX" לשמה וילדיהם המשותפים נושאים את שם משפחתו. כמו כן, במסמכים רשמיים כגון ביטוח החיים של המנוח מופיעים XXXX ו-XXXX כבעל ואישה ומוטבים יחידים אחד של השנייה במקרה של מוות.
32. הנתבעת הוכרה במוסד לביטוח לאומי כידועה בציבור של המנוח עוד משנת XXXX. מעמד זה לא השתנה אף לאחר חקירת המל"ל, שבוצעה לאחר פנייה של הנתבעת להכיר בה כידועה בציבור של המנוח. צורף אישור המל"ל מיום 5.8.21 המאשר כי הנתבעת היא הידועה בציבור של המנוח. יצוין כי פניית התובעת להכרה בה כידועה בציבור של המנוח נעשתה רק לאחר החלטת בית המשפט מיום 31.5.21, ולאחר שנחשפה העובדה הפשוטה והידועה כי התובעת לא הייתה אשתו של המנוח כי אם גרושתו.
33. הנתבעת צירפה הצהרה בדבר נושאים החיים בנפרד מיום XXXX, עליה חתומים המנוח והתובעת.
34. הנתבעות 2, ו-3 העידו כי הכירו בני משפחה של XXXX, והנתבעת 3 אף העידה כי יצאה לחופשה משפחתית יחד עם XXXX והמנוח. הנתבעת 3 הודתה כי היה לה קשר חברי וקרוב עם XXXX.
35. המפגשים של XXXX עם חבריו נעשו בבית המשותף לו ולנתבעת. בתקופה שכיהן כ-XXXXX הייתה הנתבעת רשומה במקום עבודתו כבת זוגו, הוזמנה כבת זוג לאירועים של XXXX בהם משתתפים בני משפחה וקיבלה מ-XXXX מתנות ככל בני ובנות הזוג של העובדים והעובדות.
36. התובעת לא הוזמנה לחגיגות יום הולדת 50 של המנוח שנערכו ביום XXXX, והוא לא נכח בחגיגות יום הולדת 50 של התובעת (XXXX).
37. בשעה שהיה מאושפז בבית החולים XXXX נתלה שלט מחוץ לדלת חדרו לפיו אין להכניס אף אדם למעט – XXX אחי המנוח, הנתבעת – בת זוגו, והגב' XXXX – חברה.
38. בעת אשפוזו הנתבעת ושתי בנותיו של המנוח חתמו על ההסכמה למינוי האח XXXX כאפוטרופוס לגוף למנוח – התובעת לא חתמה ולא היה כל צורך בחתימתה באשר היא הייתה גרושה של המנוח וחסרת כל מעמד כלפיו.

39. עדות הנתבעת קוהרנטית אמינה ונתמכת בראיות הרבות שצירפה. כל העדים מטעמה, אלה שנחקרו ואלה שלא, לרבות אחיו של המנוח וחבריו של המנוח, הצהירו על היחסים בין המנוח לנתבעת והיעדר היחסים בין התובעת והמנוח.
41. עדות עו"ד XXXX, חיזקה את עמדת הנתבעת וחידדה את ההתנהלות בעניין הבקשה לצו ירושה.
40. לעומת זאת עדות התובעת הייתה לא אמינה. התובעת והנתבעות 2, 3 לא צירפו ראיות מספקות להוכחת קיום יחסי משפחה וניהול משק בית משותף, משנת XXXX ועד למועד הגירושין, וממועד זה ועד לפטירת המנוח, ואיש מעדי התובעת לא ביסס טענות אלה. התובעת, בשונה מהנתבעת, לא הייתה חברה בקבוצות וואטסאפ משפחתיות יחד עם המנוח. היא לא הביאה ראיות לנסיעות משותפות לחו"ל, בילויים משותפים ולא הביאה אף חבר או בן משפחה של המנוח שיתמוך בטענותיה.
41. התובעת מנסה לבסס את טענותיה על ביקורי המנוח את בנותיו ונכדיו בביתה. הנתבעת טוענת כי המנוח ליווה ותמך בבנותיו בהיותו איש משפחה טוב ואוהב, וניסה להגן עליהן מהפרידה מאימן התובעת. ביקוריו בבית התובעת התקיימו בידיעתה והסכמתה של הנתבעת, שכן המנוח רצה לשמור על קשר טוב עם בנותיו ונכדיו שמתגוררים עם התובעת או בסמוך לביתה. עוד נטען כי המנוח נהג בכבוד כלפי אם שתיים מבנותיו, אך אין להסיק מכך שהיה ידוע בציבור שלה.
42. כאשר חלו המנוח והנתבעים בקורונה, חרף חובת הבידוד שהייתה בשעתו למי שנחשף לחולה קורונה ב- 14 ימים לפני הגילוי, העידה התובעת כי כלל לא שהתה בבידוד, ללמדך שכלל לא פגשה במנוח. המנוח פונה באמבולנס מהבית בו התגורר עם הנתבעת. גם השבעה התקיימה בבית המנוח והנתבעת, שם גם ישבו הנתבעות 2-3. כיצד ניתן להסביר כי הנתבעות, התומכות בתביעת אמן, ישבו שבעה על אביהן בבית שאינו ביתו ? וכיצד ניתן להסביר כי שמה של התובעת לא הופיע באף אחת ממודעות האבל הרבות שפורסמו כמי שיש לנחמה (המנוח, כאמור, היה איש מוכר וידוע ביישוב XXXX) ? לעומת זאת בכל מודעות האבל מוזכרת הנתבעת כבת זוגו הידועה והיחידה של המנוח.
43. התובעת לא הגישה תביעה לביטול הסכם הגירושין, חרף טענותיה כי הוא היה פיקטיבי, והתובעת אף העידה כי ההסכם היה רצונו של המנוח. בפרוטוקול הדיון בבית הדין הרבני אישרה התובעת את עובדת היותם פרודים מזה 20 שנה.
44. הן התובעת והן עו"ד XXX טענו כי עו"ד XXX נכחה בעת אישור הסכם הגירושין כבת משפחה ולא כמייצגת התובעת. אלא שהדיון התנהל בדלתיים סגורות, שם כידוע רשאים לנכוח רק בעלי דין ובאי כוחם. לראייה, העד לעניין חקירת השמות, מר XXXX נכנס לדיון רק כאשר התבקש והעיד גם מטעמה של התובעת.

45. המנוח פנה לעו"ד XXXX שיסייע לו בהליך גירושין מהתובעת. בעצת עו"ד XXXX פנה המנוח לתובעת והציע שיוותר על זכויותיו בנכס המשותף להם בתמורה לגירושין, התובעת שקלה את ההצעה בליווי עו"ד XXX והסכימה. עו"ד XXXX העיד על רצונו של המנוח לערוך צוואה וכי הוא זה שיזם את הסכם הגירושין. עדות עו"ד XXXX תומכת בטענות הנתבעת.
46. המנוח והנתבעת תכננו להינשא לאחר הגירושין, קבעו תאריך ביום ההולדת של הנתבעת XX.XX.XX, והמנוח אף רכש טבעת נישואין עבורה, אך למרבה הצער הם חלו בקורונה ולא הספיקו להינשא לפני שנפטר.
47. לבקשת המנוח, ומרצונו, נערכה טיוטת צוואה ע"י עו"ד XXXX, בה רשומה הנתבעת כנהנית יחידה מכוח צוואת המנוח, ולאחר פטירתה- ילדיהם המשותפים, אולם המנוח לא הספיק לחתום על צוואתו.
48. התובעת לא עמדה בנטל ההוכחה הדרוש לביטול צו הירושה. מנגד, הנתבעת הוכיחה כי היא הייתה ידועה בציבור של המנוח, למעלה מ-20 שנה, והוכיחה כי קיימו ביניהם חיי משפחה אהבה ומסירות. כן הוכיחה הנתבעת כי היא והמנוח ניהלו משק בית משותף, ובעת פטירתו לא היו נשואים לאדם אחר.

דיון והכרעה

הכרעתי בתביעה זו מתמקדת בשתי שאלות: האם בתקופה שבין הגירושין מהמנוח לבין פטירתו הייתה התובעת ידועה בציבור של המנוח? מה היה מעמדה של הנתבעת כלפי המנוח והאם אכן היא הייתה בת זוג וידועה בציבור של המנוח?

49. אקדים ואומר כי דין הבקשה לביטול צו ירושה להידחות. עוד בטרם יפורטו הנימוקים אני מוצא לנכון לומר את הברור מאליו. בקשה זו לביטול צו ירושה המוגשת על ידי גרושתו של המנוח היא בקשה חריגה מאד ולטעמי הוגשה בהיעדר מוחלט של כל יסוד עובדתי ומשפטי כאחד.
50. ניסיונה התמוה של התובעת להסתיר את עובדתה היותה גרושה, כאשר בבקשתה לרשם לענייני ירושה היא מציינת ללא כחל ושרק שהיא "אשתו של המנוח - לא פחות", מבלי להזכיר כלל את העובדה, שבינה לבין המנוח נכרת הסכם גירושין, כולל חלוקת רכוש ואיזון המשאבים, ההסכם אושר בבית הדין הרבני וקיבל תוקף של פסק דין ובנוסף סודר הגט בין הצדדים, הוא מופת של חוסר תום לב. כאשר בעל דין מגיש כתב בי דין, שעובדה כה בסיסית ומהותית לא נזכרת בו, הוא אינו מקיים את חובתו לנהוג בתום לב ובהגינות דיונית כפי שמתחייב ממנו בהתאם לתקנה 3(ב) לתקנות סדר הדין האזרחי-תשע"ט-2018.

51. זאת ועוד, משהתבררה עובדה בסיסית זו (ולא מובן איך סברה התובעת כי ניתן "להעלים" אותה), השומטת את הקרקע תחת תביעתה של התובעת, נוצרה על ידי התובעת גרסה חדשה "יש מאין", אודות יחסים של ידועים בציבור בינה ובין המנוח, כאשר תחילתם של יחסים אלה, למרבה האבסורד, החלו בבית הדין הרבני עת סודר הגט בין הצדדים ואושר הסכם הגירושין. לשון אחר: התובעת מבקשת לטעון כי יחסי ידועים בציבור שהוגדרו על ידי הפסיקה כ"יחסים המושתתים על יחס של אהבה, מסירות ונאמנות המראה שהם קשרו את גורלם זה בזה" (ע"א 235/72 פורסם במאגרים [פורסם בנבו]), החלו באותו אירוע בו הצדדים התירו באופן פורמאלי וסופי את הקשר ביניהם לרבות חלוקת רכושם. קשר, שעל פי כל הראיות, הפסיק להתקיים כקשר זוגי, כבר לפני למעלה מ- 20 שנה בשנת XXXX או בסמוך לכך.

52. התובעת ניסתה לטעון, טענה נוספת שלא בא זכרה בבקשתה הראשונה, כי הסכם הגירושין בין הצדדים, כמו גם סידור הגט, היו פיקטיביים. אלא שהתובעת מעולם לא פנתה לבית הדין הרבני לביטול פסק הדין והסכם הגירושין שקיבל תוקף של פסק דין, וזה נותר על כנו כאז כן עתה. לתובעת לא היה כל הסבר או נימוק כיצד יכול בית משפט זה, ולו באופן תיאורטי, להתעלם כליל מפסק דין שניתן על ידי ערכאה מקבילה ומוסמכת כאילו הייתה זו פיסת נייר חסרת כל ערך.

53. ולאחר שנאמרו דברים אלה נפנה לניתוח הראיות ולנימוקי פסק הדין.

54. סעיף 10 לחוק הירושה, תשכ"ה-1965 קובע כי הירושים על פי דין הם:

(1) מי שהיה במות המוריש בן-זוג;

(2) ילדי המוריש וצאצאיהם, הוריו וצאצאיהם, הורי הוריו וצאצאיהם (בחוק זה – קרובי המוריש);

55. רואים אנו, כי לשון הסעיף נוקטת במושג "בן זוג" להבדיל מ"בעל" או "אישה". בת"ע 44031/03 פלונית נ' אלמוניות (פורסם במקורות, [פורסם בנבו], 09/07/07) אמר כבי' השופט בן ציון גרינברגר כי בכוונת מכוון השתמש המחוקק במונח "בן זוג" על פני "בעל או "אישה": "..... אין ספק כי שלילת זכות המתנגדת בעיזבון המנוח עולה בקנה אחד עם רצונו של המנוח עצמו בסמוך למותו, ועם רצונו שלא לחיות עם המתנגדת או לבלות עימה את שארית חייו. לא זו אף זו, סעיף 10(1) לחוק הירושה, תשנ"ה – 1965 (להלן: חוק הירושה) נוקט, ולא בכדי, במונח "בן זוג" ולא במונח "בעל/או אישה".

56. בפסיקה קיימות שתי גישות לפרשנות המונח "בן זוג". הפרמאלית – לפיה יש לראות בני זוג כנשואים לפי חוק הירושה, כל עוד הגט ביניהם לא סודר; השנייה, המהותית – לפיה יש לבחון את מהות הקשר הזוגי.

57. ברי כי אם נלך בדרך ההלכה העקבית לפיה יש לתת למונח "בן זוג" כאמור בסעיפים 10 ו-11 לחוק הירושה, פרשנות פורמלית ולא מהותית, הרי שמובן מאליו כי לא ניתן לקבל את

טענות התובעת כי הייתה בת זוגו של המנוח, שכן בשעת פטירתו היו המנוח והתובעת גרושים על פי דין, וחרף העובדה שהתובעת הסתירה זאת בכתב תביעתה – אין חולק כי הגט סודר בטרם פטירת המנוח, מכאן שמבחינה פורמלית אין המנוח והתובעת חוסים תחת הגדרת "בני זוג".

58. אין חולק כאמור כי בעניינם של המנוח והתובעת התקיימו הליכי גירושין בבית הדין הרבני, שהסתיימו כאמור בסידור גט. במהלך הדיון בבית הדין הרבני אישרה התובעת כי זה למעלה מ-20 שנה שהיא והמנוח אינם מתגוררים תחת קורת גג אחת (אף שבתביעתה טענה אחרת).

59. משלל הראיות שהוצגו בפני, אין לי ספק כי חרף הסדרת הגירושין רק בשנת XXXX, משנת XXXX, לכל המאוחר, היו המנוח והתובעת נשואים "על הנייר" בלבד, כפי שיורחב בהמשך. כבר בשנת XXXX שכרו XXXX ו-XXXX דירה ב-XXXX. ב-XXXX נולדה ביתם הבכורה, ו-XXXX הוכרה על ידי המוסד לביטוח לאומי כידועה בציבור של XXXX. בשנת XXXX חתמו התובעת והמנוח על הצהרה בדבר חיים בנפרד עבור רשות המיסים כאשר המשמעות היא הפיכה לשני משקי בית.

60. אציין, כי גם אם הייתה התובעת עדיין נשואה למנוח, הגם שמדובר בנישואין ריקים מכל תוכן, היה ספק לא מבוטל בדבר האפשרות כי תזכה בעיזבוננו של המנוח כיורשת. עמד על כך כב' הש' א. זגורי בקובעו כי:

"נישואין על הנייר" ריקים מתוכן של זוגיות או התנהלות של הצדדים בפרידה ארוכת שנים צריכה להפקיע זכות הירושה של "בן הזוג" הרשום ככזה, גם אם הצדדים לא התגרשו." (כב' השופט אסף זגורי בתמ"ש (משפחה נצרת) 34273-05-15 מ.ג. ז"ל נ' ר.א. (נבו) 03.05.2017).

61. קל וחומר בענייננו, כאשר אפילו "נישואין על הנייר" אין. הצדדים חתמו על הסכם גירושין והגט בעניינם סודר. לא זו בלבד שהמנוח והתובעת לא התגוררו יחד, כטענת התובעת בהליך זה, אלא שהוכח שהמנוח התגורר עם הנתבעת. אין די בכך שהתובעת כינתה את המנוח "בעלי". התובעת לא הוכיחה ניהול משק בית משותף, לא הוכח בפני כי התקיימה ביניהם מערכת זוגית, לכל היותר התקיימה דאגה הדדית לבנותיהם המשותפות, אך אין בין דאגה הדדית לבנות משותפות לבין קשר זוגי ולא כלום.

62. כפי שצוין לעיל התובעת, שנאלצה לשנות את גרסתה ביחס לטיב יחסיה עם המנוח – מאשתו בבקשה הראשונה, לידועה בציבור בתגובה המתוקנת – משנה מקצה לקצה גם את עדותה ביחס למגורים המשותפים שלה ושל המנוח. בהליך שהתקיים בבית הדין לאישור הסכם הגירושין נכתבו בפרוטוקול הדברים הבאים:

ביה"ד: אתם חיים באותו בית

האישה: לא, בבתים נפרדים

**ביה"ד: כמה זמן
הבעל: מעל 20 שנה**

63. התובעת לא תיקנה את דברי המנוח ולא ניסתה לטעון כי הצדדים פרודים תקופה קצרה יותר. בוודאי שהיא לא טענה, כפי שהיא טוענת בהליך זה, כי הצדדים חיו ביחד וניהלו משק בית משותף עד לפטירתו של המנוח.

64. על בעל דין הטוען בהליך אחד טענה עובדתית הסותרת חזיתית את טענתו בהליך אחר כתב בית המשפט העליון בע"א 3561/13 (פורסם במאגרים [פורסם בנבו]) את הדברים הבאים: **"הכלל של השתק שיפוטי נועד להתמודד עם מצבים, בהם בעל דין מעלה טענות סותרות בהליכים שונים. על-פי כלל זה, בעל דין הטוען טענה מסוימת מושתק – במצבים מסוימים – מלטעון טענה הפוכה בהליך אחר. זאת, בין אם מופנות הטענות כנגד אותו בעל דין, ובין אם מופנות הטענות כנגד בעלי דין אחרים (ראו: רע"א 4224/04 בית ששון בע"מ נ' שיכון עובדים והשקעות בע"מ, פ"ד נט(6) 625, 633 (2005) (להלן: עניין בית ששון); עא 6181/08 שמואל וינוקור נ' ממונה מס ערך מוסף עכו [פורסם בנבו] (28.8.2012) (להלן: עניין וינוקור))."**

תכלית הכלל של השתק שיפוטי היא 'למנוע פגיעה בטוהר ההליך השיפוטי ובאמון הציבור במערכת המשפט וכן להניא מפני ניצולם לרעה של בתי המשפט... הדגש בהשתק השיפוטי הינו על היחס בין בעל הדין לבין בית המשפט' (עניין בן ששון, בעמ' 633). לתכלית זו שני היבטים: בהיבט המוסרי, הנגזר מעיקרון תום הלב, מבקש הכלל למנוע ניצול לרעה של בתי המשפט; בהיבט המעשי, נועד הכלל כדי למנוע קבלת החלטות סותרות בידי טריבונלים שונים (ראו: עניין וינוקור, בפסקה 10) " (שם, בפסקה 24).

65. אני סבור כי מקרה זה שבפני הוא מאותם מקרים מובהקים בהם יש להחיל את דוקטרינת ההשתק השיפוטי, דהיינו, לקבוע קטגורית כי התובעת מנועה מלטעון בהליך זה טענות עובדתיות הפוכות בתכלית, העומדות בסתירה חזיתית, אל מול הטענות העובדתיות שנטענו על ידה בבית הדין הרבני בהליך הגירושין ואישור ההסכם.

66. לעומת היעדרם המוחלט של יחסים זוגיים עם התובעת מאז שנת 2000, הנתבעת הוכיחה קיום מערכת זוגית ארוכת שנים עם המנוח, ניהול משק בית משותף, בילויים ואירועים משותפים, חופשות משפחתיות. כאשר חלה, ומצבו הבריאותי החמיר, פונה המנוח באמבולנס מהבית המשותף לו ולנתבעת, הנתבעת ליוותה אותו בעת אשפוזו והייתה מבין הבודדים שהורשו להיכנס למיטת חוליו בבית החולים. גם השבעה התקיימה בבית בו התגוררו יחד המנוח ו-XXXX. לכל אלה צירפה הנתבעת ראיות רבות, מגוונות וחד משמעיות המעידות על קשר זוגי המבוסס על אהבה איתנה ומתמשכת, מסירות ונאמנות.

67. התובעת עצמה אינה כופרת בעובדה כי הנתבע התגורר עם הנתבעת וחי עמה (וכי כיצד ניתן להכחיש זאת אל מול "מבול" הראיות שהוצגו על ידי הנתבעת), אלא טענה כי המנוח חי גם עמה. במילים אחרות, התזה המוצגת על ידי התובעת היא כי המנוח חי, למעשה, חיים כפולים גלויים עם שתי נשים. העידה על כך הבת XXX (נתבעת 2): **"כולם ידעו XXX שיש שני בתים, הייתה אהבה גם פה וגם פה, לא מבינה למה הילדים צריכים לעבור את זה כמונו"** (עמ' 45 ש' 31-30, פרוטוקול מיום 5.4.22).
 התובעת עצמה, בעדותה, ניסתה להלך בין הטיפות, והציגה את הגרסה הבאה:

ש. חייתם יחד גם

ת. הוא היה מגיע בצורה קבועה הביתה.

ש. מה זה אומר צורה קבועה

ת. אחרי שהוא מגיע מהעבודה או לפני שהוא הולך לעבודה היה עובר דרכי.

ש. מה זה עובר דרכך, אומר שלום והולך

ת. לא. XXXX תמיד היה נכנס הביתה, מחטט בסירים כדי לראות מה בישלתי ושואל מה קורה ומה נשמע ואם הנכדים היו בבית היה משחק איתם. לרוב הם היו אצלי. הוא היה נח אצלי לפעמים

ש. וחוזר לXXXX

ת. לא יודעת אם חוזר לXXXX אבל הוא היה הולך.

(עמ' 14, ש' 4 – 13, פרוט' מיום 5.4.22)

68. מעדות התובעת עולה בבירור כי XXXX לא ישן בביתה של התובעת. במקרה הטוב, וגם אם ניתן אמון מלא בעדות התובעת, שרובה הייתה מתחכמת ומתחמקת, ניתן להסיק כי XXXX היה עובר בביתה של התובעת לפני עבודתו ולאחר עבודתו. עובר? אולי. כל יום? בספק גדול. נח לפעמים? ככל הנראה. אך בעיקר ברור כי ביקוריו של XXXX בבית התובעת היו על מנת להיפגש עם בנותיו ונכדיו. טענתה כי היא "לא יודעת אם חוזר לXXXX אבל הוא היה הולך" היא התחכמות ברורה. וכי לאן ילך אדם אם לא לביתו ולבת זוגו?

69. במקום אחר כבר נאלצה התובעת להודות באמת הפשוטה שלא ניתן לחמוק ממנה. XXXX וXXXX גרו ביחד וביתם היה ביתו של XXXX. שנשאלה היכן ישבו בנותיה שבעה על אביהן השיבה בפשטות, ולראשונה ללא התחכמות: **"בבית של XXXX ו-XXXX"** (עמ' 16 ש' 32, פרוט' מיום 5.4.22).

70. בהתייחס לביקורים בבית התובעת, העידה XXXX כי המנוח היה מגיע לבית התובעת לבקר את בנותיו ונכדיו שגרו שם, ואם בנותיו לא היו שם הוא לא היה מגיע (עמ' 15, ש' 27 – 33,

- פרוטי מיום 6.4.22). עוד העידה כי היחסים והביקורים התנהלו "באידיליה" (עמ' 16 ש' 7, פרוטי מיום 6.4.22). עדות הנתבעת בעניין זה מתיישבת עם מארג הראיות שצורפו על ידה ותואמת את מכלול העדויות שנשמעו בתיק.
71. כאשר נשאלה התובעת בחקירתה האם בתקופה שהמנוח ו-XXXX התגוררו יחד ב-XXXX היא הייתה מביאה אליהם הביתה את הבנות השיבה: **"לא אני הייתי מביאה אותן אלא XXXX היה לוקח אותן"** (עמ' 12, ש' 20 – 22, פרוטי מיום 5.4.22), כלומר התובעת כלל לא הכחישה שהמנוח והנתבעת התגוררו יחד עוד משנת XXXX (כך גם לפי הסכם השכירות שצורף).
72. בהמשך החקירה מעמת ב"כ הנתבעת את התובעת עם האמור בבקשתה לביטול צו הירושה ממנה ניתן ללמוד שהיא והמנוח חיו כזוג 24 שעות ביממה – על כך השיבה התובעת: "לא 24 שעות כפי שאתה מגדיר זאת אבל היינו זוג נשוי." (ע' 14, ש' 1-3, פרוטי מיום 5.4.22). בהמשך טוענת התובעת ועונה כי הם חיו כמו כל זוג נשוי והיא התובעת הייתה "אשתו לכל דבר". (עמ' 14, ש' 17 – 19, פרוטי מיום 5.4.22). טענות אלה נטענו בעלמא ללא בדל ראיה שתומכת בהן. לא תמונות, לא התכתבויות, לא נסיעות משפחתיות, לא יציאה למסעדה או לסרט, מגורים בבתים נפרדים כאשר המנוח מתגורר עם בת זוג קבועה וידועה, חתימה על מסמכים רשמיים בפני מוסדות (מס הכנסה, ביטוח לאומי) המעידים על קיומם של חיים בנפרד וניהול שני משקי בית נפרדים, כל אלה ועוד ראיות רבות נוספות, בד בבד עם היעדרן של ראיות המוכיחות אחרת, מלמדות כי הקשר היחיד בין התובעת לבין המנוח היה מבוסס על היותם הורים משותפים לשתי בנות, הא ותו לא.
73. אני סבור כי הטענה שהמנוח קיים חיים כפולים גלויים, לרבות קיום יחסי אישות עם שתי נשים במקביל ובמשך שנים, היא טענה שלא רק שלא הוכחה אלא שיש בה משום פגיעה קשה בכבודו של המנוח ובשמו הטוב.
74. הנתבעת העידה כי המנוח לא הגיש בכל השנים בקשה לגירושין כי לא רצה לעשות מלחמות וכל השנים הם חיו בכבוד והוא כיבד את התובעת כאם בנותיו (עמ' 14, ש' 32 – 35, פרוטי מיום 6.4.22). יחד עם זאת העידה כי המנוח ניסה פעם אחר פעם להגיע להסכמות עם XXXX כדי להתגרש ולבסוף זה הצליח (ע' 15, ש' 6,7, פרוטי מיום 6.4.22).
75. העדה הגב' XXXX, שהייתה בין חבריו הקרובים של המנוח (היחידה, זולת אחיו של המנוח והנתבעת, שהורשתה להיכנס לחדר בו היה מאושפז לפני פטירתו), ואף הייתה עם המנוח ברגעיו האחרונים, העידה כי כאשר הכירה את המנוח בשנת 2008 פגשה את XXXX וילדיו וסברה ש-XXXX היא אשתו. לאחר שיחות שקיימו השניים גילתה כי הוא "מסורב גט" לדבריה, ושהוא אינו נשוי באופן רשמי XXXX אף שהיה רוצה בכך. לדבריה המנוח סיפר לה שהוא לא התגרש שכן הוא פוחד לאבד את בנותיו. כאשר נשאלה בקשר לגירושי XXXX השיבה העדה:

- הזוגיות הטובה וארוכת השנים שלהם. חבריו הקרובים ואחיו העידו כי ביקרו אינספור פעמים בבית המשותף של XXXX ושל XXXX, נסעו לחופשות משותפות ובילויים משותפים (הופעות, מסעדות, בתי מלון) יחד עם המנוח ו-XXXX וכי גם באירועים משפחתיים המנוח תמיד היה מלווה ב-XXXX, ולפעמים עם ילדיהם המשותפים, אך לא עם התובעת.
78. חלק מהעדים, כמו XXXX, כלל לא נחקרו ותצהיריהם נותרו כראיה שלא חל בה כל כרסום. גם אותם עדים שנחקרו, לא נחקרו על שאלת חייהם המשותפים של XXXX והנתבעת לעומת היעדרם של חיים כאלה עם התובעת. השאלות התמקדו בשאלה מדוע המתין XXXX במשך שנים ולא פנה לבית הדין הרבני בתביעת גירושין. התשובות בפי העדים, ובפרט העדה XXXX, סיפקו הסבר הגיוני לחלוטין למהלך של המנוח. נוכח העובדה כי המנוח היה איש מוכר ואב לבנות שבאותה עת היו קטינות, הוא ביקש להימנע מהליך משפטי לעומתי בבית הדין הרבני, שהיה מן הסתם מתפרסם ב-XXXX ומוסיף קושי על הקושי שרבוץ על הקטינות מכורח פרידת הוריהן. המנוח העדיף "לבלוע את הגלולה המרה" ולהמשיך ב"נישואין על הנייר" לתובעת, כאשר הוא מנהל חיים זוגיים ומשפחתיים מלאים עם הנתבעת. הדבר ארך שנים ארוכות מאד עד שהתרצתה התובעת, ככל הנראה נוכח ויתורו של המנוח על חלקו בדירת המגורים המשותפת, ונעתרה לחתום על הסכם גירושין ולסדר את הגט.
79. אחיו של המנוח העידו כי XXXX נהגה להגיע עם המנוח לארוחות שישי אצל הוריי המנוח ולחגים. האח XXXX הצהיר כי גם בחגיגות חתונת הזהב של הוריהם בשנת XXXX הגיע XXXX עם XXXX, וכך גם בחגיגות יום הולדת 80 של אביהם (ב-XX). חבריו ואחיו העידו כי נהגו לצאת לחופשות משותפות עם XXXX ו-XXXX, והתארחו בביתם. העדויות היו מהימנות, עקביות ותואמות לראיות הרבות הנוספות שהוצגו בפניי.
80. עוד שוכנעתי, כי לאחר הגירושים תכננו המנוח ו-XXXX להינשא. לדבריה של XXXX הוחלט לערוך את האירוע ביום הולדתה וצירפה כתמיכה לכך התכתבות מייל בנושא בינה לבין XXXX. העדה XXXX העידה כי המנוח ו-XXXX פנו אליה לתכנן האירוע וכי הם קבעו תאריך לחתונה ביום XX.XX.XX (עמ' 20, ש' 31, פרוט' מיום 6.4.22).
81. גם מר XXXX, אחיו של המנוח, הצהיר על היחסים המיוחדים בין XXXX ל-XXXX, והצהיר כי כחודש לפני שהמנוח אושפז הוא סיפר לו על כוונתו להינשא ל-XXXX. העדה XXXX, מנהלת XXXXX בה עבד המנוח, הצהירה כי בעת קבלתו של המנוח לעבודה הוא התבקש למסור פרטיים אישיים והוא ציין כי בת זוגו היא XXXX וממנה יש לו שני ילדים. בהתאם להצהרתו של המנוח התייחס מקום העבודה ל-XXXX כבת זוג לכל דבר ועניין לרבות, מתנות לבני זוג של עובדים, חופשים משותפים ואירועים משפחתיים. XXXX ציינה כי למנוח היה רכב מטעם העבודה ובעת שהמנוח חלה עבר הרכב לבת זוגו XXXX ונותר אצלה עד תום תקופת חודש

האבלות. למותר לציין כי לתובעת, גרושתו של המנוח, לא היה כל קשר למקום עבודתו ואיש שם לא ראה בה בת זוג של המנוח.

82. ב"כ התובעת ויתר על חקירת העדים XXXX והגברת XXXX ועל כן בהיעדר חקירה יש לראות את העובדות שבתצהיריהם כעובדות שאין עליהן מחלוקת. ויתור על חקירת עדים, ובפרט שיש נקודות רבות בתצהיר שיש לגביהן אי הסכמה לכאורה, עומדת לחובתה של התובעת. עמד על כך שופט בית המשפט העליון י. קדמי בספרו על הראיות: "החובה לחקור בכל נקודה של אי הסכמה"

היריב חייב במסגרת החקירה שכנגד לחקור את העד במישרין ובמפורש בקשר לכל נושא שיש לגביו מחלוקת: ראשית – על מנת לחדד את השנוי במחלוקת ולהעמיד את העד על כך שאין נותנים אמון בדבריו באותה נקודה; שנית – על מנת לאפשר לעד לבחון עמדתו מחדש, לחזקה או לסטות ממנה; ושלישית - והוא עיקר – על מנת לאפשר לבית המשפט להתרשם מן הצורה שבה העד "מגן" על גרסתו אשר על כן, כאשר לא מציגים לעד שאלות בחקירה שכנגד בקשר לנושא מסוים, ההנחה היא – בהיעדר הסבר סביר אחר – כי אין חולקים על דברי העד באותו נושא; ואפילו מוסברת אי ההתייחסות – יש לה משקל לטובת גרסת העד, באשר באותה נקודה לא היתה לעד הזדמנות "להגן" על עמדתו.

עדויות אלה, שכאמור מקובלות עליי, שומטות את הקרקע תחת טענתה של התובעת שהייתה ידועה בציבור של המנוח מיום הגירושין ב- XX.XX.XX ועד ליום פטירתו.

83. מטעם התובעת העידו בנותיה ובני זוגן, חברים של הבנות או מכרים רחוקים. כל העדים שאינם בעלי אינטרס בתוצאות התביעה, העידו רק כי ראו את המנוח בבית התובעת במפגשים משפחתיים שכללו את הבנות, והעידו בעיקר על הדאגה של המנוח לבנות והתמיכה שלו ב-XXXX – בעלה של הנתבעת 2. איש מהם לא העיד על זוגיות בין המנוח לתובעת, ולמעשה התובעת לא הביאה ולו אדם אחד מכל העיר וסביבתה שיעיד על זוגיות בינה לבין המנוח מאז שנת 2000. עדויות התובעת ובנותיה הנתבעות 2, 3 היו עמומות ומתחמקות, אך גם הן נאלצו להודות כי העדים שהובאו מטעם הנתבעת היו חבריו הטובים והקרובים של המנוח. איש מעדי התובעת לא הצליח להפריך את הראיות הרבות התומכות בכך ש-XXXX הייתה בת הזוג והידועה בציבור של המנוח במשך למעלה מ- 20 שנה ועד ליום פטירתו.

84. התובעת לא נכחה במסיבת יום הולדת XX של המנוח בשנת XXXX והוא לא נכח בשלה. התובעת לא צירפה ראייה לכך שהייתה חברה בקבוצות וואטסאפ משפחתיות או של חברים, יחד עם המנוח (לעומת הנתבעת). התובעת התעלמה מכל העדויות והראיות לבילויים משותפים של המנוח ו-XXXX. כשנשאלה האם קיבלה ברכה מ-XXXX כמו XXXX

- השיבה שלא שמרה את ההודעות בטלפון. בהודעות הספורות והספורדיות שכן הוצגו התרשמתי כי הקשר עם התובעת היה קורקטי לחלוטין ונסב בעיקרו סביב הבנות המשותפות והנכדים.
85. הבת XXXX נשאלה היכן פגשה חברים ומכרים של אביה – XXXX, XXXX, XXXX, XXXX – ובכל פעם השיבה שהמפגשים היו אך ורק בבית של XXXX והנתבעת (ר' עמ' 36, 37, פרוט' מיום 5.4.22). כמו כן אישרה ש XXXX והנתבעת היו שומרים מעת לעת על בנה בבית שלהם (עמ' 38, ש' 19-17, פרוט' מיום 5.4.22). גם חבריו של המנוח העידו כי כאשר רצו להיפגש עם XXXX ביקרו בבית של XXXX והנתבעת (ר' עדות של XXXX – עמ' 13, ש' 4,5, פרוט' מיום 6.4.22).
86. ביום שסודר הגט, חרף טענות התובעת כי הגירושין היו רק לצרכי מס, הלך XXXX לחגוג עם XXXX. על כך העידו XXXX שכאמור הצהיר כי המנוח התקשר אליו לבשר לו על גירושיו. העד XXXX, כאמור, לא נחקר על תצהירו ולא נשאל ולו שאלה אחת.
87. הנתבעת צירפה התכתבויות עם XXXX בעת שהיה מאושפז בבית החולים בתחילת חודש XXXX XXXX. לאחר שמצבו התדרדר וכאשר המנוח היה מורדם ומונשם בבית החולים במהלך חודש XXXX, היה צורך למנות אפוטרופוס לגוף, מי שחתמו על כך היו הנתבעת ובנותיו – XXXX ו XXXX.
88. התובעת, שטוענת כי היה אשתו ובת זוגו וידועה בציבור של המנוח לאחר הגירושין, לא הגיעה מעולם לבקרו בבית החולים בעת אשפזו עד לפטירתו. בשל מצבו הוגבלו הביקורים רק לאנשים הקרובים ביותר למנוח. על דלת חדרו נתלה שלט לפיו היחידים שהורשו להיכנס היו אחיו, חברתו הקרובה XXXX והמובן מאליו בת זוגו לחיים – הנתבעת עצמה.
89. התובעת העידה כי לא ישבה שבעה על המנוח (ע' 13, ש' 15, פרוט' מיום 5.4.22). לעומת זאת, הן התובעת והן בנותיה העידו כי הבנות ישבו שבעה בבית המשותף של XXXX והנתבעת, גם בכל חודש האבלות הלכו הבנות לבית של XXXX והנתבעת (ע' 16, ש' 31 – 34, פרוט' מיום 5.4.22).
90. לכל זאת יש לצרף את העובדה כי מוסדות ציבור הכירו בנתבעת כידועה בציבור של המנוח. הנתבעת צירפה מכתב מהמוסד לביטוח לאומי לפיו מיום 2003.XX ועד לתאריך 2021.XX הייתה ידועה בציבור של XXXX. לאחר פטירת XXXX פנתה הנתבעת למל"ל להכיר בה כידועה בציבור של המנוח ממועד הגירושין ועד לפטירתו. לאחר שנערכה חקירת המל"ל, ניתן ביום 5.8.21 אישור לפיו מעמדה של הנתבעת לא השתנה והיא מוכרת כידועה בציבור של המנוח והזכאית לקצבאת שאירים לאחר פטירתו.

91. עו"ד XXX הוזמן להעיד בבית המשפט והעיד על היכרותו רבת השנים עם המנוח ו-XXXX. עו"ד XXX, שהגיש את הבקשה לצו ירושה, לבקשת הנתבעת והאח XXXX, העיד כי לאור מורכבות הסיפור שאל לגבי XXX ונאמר לו ש-XXXX ו-XXX התגרשו אך שמערכת היחסים תקינה.
92. עו"ד XXX העיד כי למרות שלא הייתה עליו חובה כזאת על פי דין, ביקש להיפגש עם הבנות XXXX ו-XX לבד, ללא נוכחות התובעת, כדאי "לוודא שהכל תקין וטוב", כך לדבריו, והבהיר להן כי מאחר הנתבעת ואביהן היו בזוגיות ארוכת שנים מחצית מזכויותיו על פי דין מגיעות ל-XXXX, ואילו המחצית השנייה תתחלק בין ילדיו (ר' עמ' 23, ש' 13-18, עמ' 24, ש' 1-3, פרוט' מיום 6.4.22). לדבריו, הבנות XXXX ו-XX שאלו אותו שאלות ונאמר להן שהן חופשיות לברר הכל ולהתייעץ עם מי שהן רוצות מטעמן. עוד לדבריו בשום שלב לא עלה חשש כי מבחינתו כי עלולה להיות התנגדות לצו הירושה. (עמ' 23, ש' 18-20, פרוט' מיום 6.4.22).
93. עדותו של עו"ד XXX לא נסתרה, ואני סבור כי היא משקפת יחד עם יתר העדויות והראיות שהוצגו בתיק זה, את המובן מאליו והברור כשמש: המנוח חי חיי זוגיות מלאים ושלמים משנת XXXX או בסמוך לכך עם הנתבעת. אלה לא היו "חיים לצד האישה החוקית" אלא חיי משפחה מלאים שכללו, הבאת שני ילדים לעולם, חיים בבית משותף וניהול משק בית משותף, חיים עם מסירות, נאמנות ואהבה גדולה יציבה ואיתנה לנתבעת.

סוף דבר:

94. הנתבעת הוכיחה ללא כל צל של ספק כי היא הייתה בת הזוג של המנוח בעת פטירתו, ובשנים רבות שקדמו לפטירתו, ועל כן הינה זכאית לרשת מחצית מעיזבונו של המנוח.
95. טענת התובעת כי היא אשתו של המנוח, טענה הנטענת על ידה גם בסיכומיה, התבררה כטענת סרק נטולת בסיס, משהוכח כי התובעת אינה אשתו אלא גרושתו. ניסיונה המלאכותי והמאולץ של התובעת לטעון כי הייתה "ידועה בציבור" של המנוח, מיום הגירושין ועד יום פטירתו, התבררה אף היא כטענה נטולת כל יסוד עובדתי, ונדמה כי טענה זו באה לעולם רק לאחר שקרסה הגרסה הראשונית של התובעת כאילו היא אשתו של המנוח.
96. לאור האמור הבקשה לביטול צו הירושה נדחית.
97. **תביעה רכושית תמ"ש 20603-07-21**
- גם במסגרת תביעה זו, שבה התובעת על טענותיה כי משנת XXXX הייתה אשתו של המנוח עד לפטירתו, או לכל הפחות עד לגירושיהם "הפיקטיביים" כדבריה, שלאחריהם הייתה ידועה בציבור של המנוח עד לפטירתו.

98. התובעת טענה כי המנוח הכניס לתוך חיהם "מאהבת" שחיה לצידם ונהג לישון לעיתים בביתם המשותף ולעיתים אצל "המאהבת", וכי למרות זאת חיכתה למנוח שישוב אליה. המנוח והתובעת מעולם לא פתחו בהליכי גירושים עד להליך הגירושין הפיקטיבי שהוכן לצרכי מס בלבד. עוד נטען כי גם לאחר הגירושים, עצם העובדה שבין המנוח והתובעת אין מעמד פורמאלי של נישואין, אין בכך כדי למנוע החלה של חזקת השיתוף.
99. לטענתה הצדדים לא ערכו איזון משאבים והיא זכאית למחצית מכל נכסי המנוח וזכויותיו שנצברו במהלך החיים המשותפים מכוח חזקת השיתוף ו**חוק יחסי ממון**.
100. עוד נטען, כי הנתבעת מנסה לקבל נכסים שאינם שלה, שכן צו הירושה כולל נכסים וזכויות השייכים לתובעת במסגרת זכויותיה לאיזון משאבים.
101. הנתבעת מצידה טענה כי יש לדחות את התביעה, ראשית, מאחר שבין הצדדים נחתם הסכם גירושין במסגרתו נקבעה חלוקת הרכוש, ונכתב במפורש כי למעט המפורט בהסכם לא תהיה לצדדים כל טענה או תביעה זה כלפי זה. התובעת לא הגישה כל בקשה לביטול הסכם הגירושין, חרף טענותיה כי הוא פיקטיבי וכל עוד לא בוטל הסכם הגירושין התובעת היא איננה זכאית לסעד שהתבקש ויש לראות את ההסכם כתקף.
102. שנית, גם אם יבוטל הסכם הגירושין, אין התובעת זכאית לכל סעד מכוח הלכת השיתוף כפי שטוענת, שכן המנוח היה בזוגיות עם הנתבעת למעלה מ-20 שנה. מועד הקרע בין המנוח לתובעת היה ב-XX.2000, ולכל המאוחר XX.2003, המועד בו הוכרה הנתבעת כידועה בציבור של המנוח במל"ל. מכאן, שבכל מקרה כל מה שנצבר על ידי המנוח לאחר מועד זה אינו בר איזון. גם לגבי התקופה בה טענה התובעת כי הייתה ידועה בציבור של המנוח – קרי בין מועד הגירושים למועד פטירתו, אין לתובעת כל זכויות, התובעת לא הוכיחה שנרכש נכס כלשהו על ידי המנוח בתקופת זמן זו.
103. גם אם יוכח כי התובעת הייתה ידועה בציבור של המנוח בתקופה שבין הגירושין לפטירתו- מה שאינו נכון, לא יהיה בכך כדי להקים לה זכויות בנכס כלשהו. לתובעת אין כל ידיעה מוצקה לגבי הנכסים שהיו בבעלות המנוח או מסמכים הקשורים בנכסים ולא סיפקה כל הסבר מניח הדעת מדוע אין לה פרטים על נכסי המנוח. מאידך, הנתבעת סיפקה את כל הפרטים הנדרשים והמסמכים הנוגעים בנכסי המנוח, ללמדך שאין כל בסיס לטענת התובעת שחיה איתו אחרי שנת XXXX.
104. זאת ועוד, אם יבוטל הסכם הגירושין יהיה על התובעת להשיב מחצית מבית המגורים הרשום ע"ש המנוח והועבר אליה במסגרת הסכם הגירושין.

דיון והכרעה:

105. גם תביעה זו, כמו התביעה לביטול צו הירושה, דינה דחייה מוחלטת.

106. מהמסמכים שצורפו לתיק עולה כי הסכם לחלוקת רכוש וגירושין נערך ונחתם בין המנוח והתובעת ביום XXXX. **הסכם זה אושר בבית הדין הרבני ביום XXXX וניתן לו תוקף של פסק דין. התובעת מעולם לא הגישה תביעה לביטול ההסכם בפני הערכאה המוסמכת (הערכאה שבפניה אושר ההסכם).**

107. בהסכם קבעו הצדדים (XXXX וXXXX) בסעיף 5א' כך :

"הצדדים מצהירים כי למעט הנקוב בהסכם זה ובכפוף לקיום האמור בהסכם זה אין להם זה כלפי זה כל טענה או תביעה איש כלפי משנהו."
סעיף ויתור מפורש, המתייחס לכך שלאחר אישור ההסכם לא תהיה לצדדים כל עילת תביעה הנוגעת בעניינים הקשורים בגירושים, ובכלל זה ענייני הרכוש.

108. התובעת טענה כי ההסכם היה פיקטיבי, ונועד לצרכי מיסוי בלבד למטרת העברת הנכס על שמה, וקניית נכס נוסף על שמו של המנוח. כמו כן טענה כי במסגרת ההסכם לא דובר על איזון משאבים. להוכחת טענה זו צירפה התובעת תמלול שיחה שהתקיימה בינה לבין עו"ד XXXX, שערך את הסכם הגירושין, ממנה ניתן להבין, לטענתה, כי הסכם הגירושין היה פיקטיבי.

109. ברם, מעולם לא הוגשה תביעה לביטול ההסכם ולמעט במסגרת הליך זה, לא נטען כנגד תוקפו. כשנשאלה התובעת מדוע לא ביטלה את ההסכם השיבה **"כי זה היה רצונו של XXXX לפני שנפטר ואני מגיל 16 עשיתי כל מה שהוא ביקש. מבחינה מוסרית לא יכולתי לבקש לבטל."** (עמ' 22, ש' 13-14).

110. התובעת בעצמה מעידה כי ידעה שהסכם הגירושין היה רצונו של XXXX, משמע הוא לא היה "פיקטיבי" אלא הסכם גירושין אמיתי המשקף את רצון הצדדים. לא זו בלבד שלא הוכח כי ההסכם היה פיקטיבי, מהעדויות עולה שהתובעת לא פנתה לבטלו ולא הייתה לה כוונה לבקש את ביטולו, אדרבא, עו"ד XXXX העיד, ועדותו אמינה עליי, שהתובעת פנתה אליו ליישום האמור בהסכם ולפעול בכל הנוגע להעברת הזכויות בבית. כשנשאל על כך עו"ד XXXX השיב: **"הכוונה שלי הייתה לעזור. כן היא פנתה ואף הגיעה מספר פעמים וביקשה את המסמכים המקוריים שנתנה לי וכמובן החזרתי לה אותם. היא ביקשה את ההסכם המקורי וגם אותו מסרתי לה."** וכן השיב: **"לא רק זה, היא אף הגישה תלונה בלשכת עורכי הדין מדוע אני לא מבצע את ההסכם."**

עמ' 32, ש' 6 – 12, פרוט' מיום 5.4.22

111. מחקירת עו"ד XXXX עולה כי עו"ד XXXX סבר כי הסכם הגירושין **לטובת** התובעת דווקא ולא לטובת המנוח. הרי על פי ההסכם המנוח ויתר ללא תמורה על זכויות בנכס מקרקעין,

ביתם המשותף, של הצדדים, לטובת התובעת. גם במקרה זה פועלת התובעת בחוסר תום לב מובהק, כאשר מחד טוענת כי ההסכם כולו הוא פיקציה ואין לייחס לו כל משמעות, מאידך פועלת במשנה מרץ לבסס את זכויותיה שלה על פי ההסכם ופעולת באופן אקטיבי להעביר את הזכויות בבית המגורים המשותף על שמה, הכל על יסוד אותו הסכם, שבמקום אחר מכנה אותו התובעת "פיקטיבי".

112. זאת ועוד, מפרוטוקול הדיון שנערך ביום XXXX בבית הדין הרבני עולה כי ביה"ד שאל במפורש האם במסגרת איזון משאבים מישהו מהצדדים צבר יותר? על כך השיבה עו"ד XXX, ולא התובעת או המנוח, "הם בסדר מבחינת איזון משאבים". בתשובה לכך אמר ביה"ד "בכל מקרה אתם מוותרים אם מגיע לכם יותר." (ר' שורות 18-20 לפרוטוקול ביה"ד).

113. לא רק שההסכם כלל סעיף ויתור בנוגע לתביעות הצדדים בעניין איזון משאבים, אלא שביט הדין חזר ובירר את הנושא במהלך הדיון. התובעת טענה בתביעתה כי לא השיבה כאשר נשאלה על כך על ידי ביה"ד ולכן אין ויתור, טענה שאיננה יכולה להתקבל. אם סברה התובעת כי ההסכם אינו כולל איזון משאבים ולאחריו ניתן להגיש תביעות נוספות היה עליה לציין זאת מפורשות בהסכם, או למצער, להצהיר על כך בפני בית הדין במעמד אישור ההסכם. עוה"ד הדין שייצגה את התובעת בעת אישור ההסכם הצהירה בעצמה בפני בית הדין כי הצדדים בסדר מבחינת איזון משאבים ולא טענה, לא היא ולא התובעת, כי ישנו צורך באיזון נוסף.

114. אחת מהטענות שנשמעו על ידי התובעת, ולמרבה התמיהה גם על ידי XXXXX, היא כי עו"ד XXX רק ליוותה את התובעת בדיון בבית הדין הרבני. עו"ד XXX נשאלה על ידי בית המשפט אם הייתה נוכחת בעת אישור הסכם הגירושין בבית הדין, והשיבה שלא הייתה בהליך אישור ההסכם אך ליוותה את התובעת שהיא בת משפחה. לדבריה רק נכחה פיזית בדיון אך לא כמייצגת התובעת (עמ' 9, ש' 17 – 19).

115. אינני מקבל את טענות התובעת בהקשר זה. עו"ד XXX רשומה בפרוטוקול הדיון כבאת כוח האישה (התובעת) ובשום שלב לא דרשה את תיקון הפרוטוקול. כבר בכותרת הפרוטוקול נרשם: "הצדדים הופיעו בפני ביה"ד הבעל XXXX, האשה XXXX וב"כ עו"ד XXX". כך כפשוטו, לא מלווה ולא בת משפחה. עו"ד המייצגת את האשה בהליך. בנסיבות אלה מוצא ביה"ד לשאול דווקא את המנוח האם היה מיוצג והאם היה לו עו"ד בהסכם.

116. בנוסף, מקובלת עליי טענת הנתבעת לפיה בדיון, שנערך כידוע בדלתיים סגורות, רשאים לנכוח רק בעלי הדין ובאי כוחם. בדיון הופיע מר XXXX חברו של המנוח בתור עד לבירור שמות, והוא נכנס רק מתי שנקרא על ידי בית הדין לצורך העדה על השמות, והעיד גם על שמו של הבעל וגם על שמה של האישה, עובדה המחזקת את המסקנה שעו"ד XXX לא באה

כמלווה או עדה, אלא שימשה כבאת כוח האישה, שכן אחרת יכלה היא להעיד על השמות ולא היה צורך בעד מיוחד לשם כך.

117. כאמור, אם סברה התובעת כי הסכם הגירושין אינו מסדיר במסגרתו את איזון המשאבים בין הצדדים, מדוע לא פנתה לבטלו? מדוע אישרה בבית הדין הרבני כי עניין איזון המשאבים הוסדר? אישור ההסכם בבית הדין, כולל סעיף ויתור הדדי על כל תביעה עתידית, ועצם העובדה שהתובעת לא הגישה בקשה לבטלו, אלא ההפך הוא הנכון – פעלה ליישמו, שומט לחלוטין את דרישת התובעת לאיזון משאבים.

118. על כך אוסיף כי המנוח ערך טיוטת צוואה באמצעות עו"ד XXXX, עליה לא הספיק לחתום לפני פטירתו. מתוך עדותה של הגב' XXXX, שנשאלה על עריכת טיוטת צוואה, עולים הדברים הבאים:

ש. מה היה, איזה תהליך

ת. אני מסבירה. זה התנהל במקביל לכל השיחה שהתנהל בענין הבית שברגע שהוא מתגרש הוא מעביר את הבית שבו גרות XXXX והבנות אליהן והוא רצה להבטיח את הנכסים האחרים בשביל הילדים שלו. הוא חיפש בית ואני זוכרת את ההליך הזה כדי להבטיח .. בסוף זה היה בXXXX. בית שיהיה עבור XXXX וXXX בלבד. אני מוכרחה לומר שהשיח שלי עם XXXX היה יום יומי והכל היה בתהליך מאוד אינטנסיבי ואף אחד לא תיאר לעצמו שזה מה שיקרה בסוף.

(עמ' 31, ש' 9 – 14, פרוט' מיום 6.4.22)

119. מכל האמור לעיל עולה כי התביעה לאיזון משאבים הוגשה, בדומה לבקשה לביטול צו ירושה, בניגוד גמור ומוחלט לפסק דין חלוט שניתן על ידי בית הדין הרבני, במסגרתו אושר הסכם גירושין בין הצדדים. ההסכם כלל בתוכו הסכמות רכושיות כוללות, תוך שהצדדים מצהירים בפני בית הדין, והדבר אמור גם בהסכם עצמו, כי זולת האמור בהסכם אין להם טענה או תביעה איש כלפי משנהו.

120. למעלה מן הנדרש ייאמר, כי בית הדין לא אישר את ההסכם כלאחר יד, אלא חקר, בדק ודרש עם הצדדים ועם ב"כ האישה, האם ההסכם הוא סופי והוויתור ההדדי על זכויות יתקיים גם במקרה שבו לצד אחר מגיע יותר. הצדדים אישרו הסכמתם ואיש לא טען אחרת.

121. הדברים מקבלים משנה תוקף היות וההסכם כולל ויתור מצדו של המנוח דווקא על רכוש משותף – דירת המגורים, ואילו התובעת, שבעת אישור ההסכם כבר הייתה פרודה מהמנוח למעלה מ- 20 שנה (כמופיע בפרוטוקול הדיון), הייתה יכול להיות זכאית לכל היותר למחצית הזכויות שנצברו על ידי המנוח משנת XXXX ועד שנת XXXX בלבד. לא בכדי העיד

עו"ד XXXX עורך ההסכם כי: "...אני חושב לעצמי שלאישה הזאת XXXX הגיע מזל שרוצים לתת לה בית שעולה לא מעט כסף..." (עמ' 30 ש' 34-35, פרוט' מיום 5.4.22).

122. אשר על כן דין התביעה לאיזון משאבים להידחות.

תביעה למינוי מנהל עיזבון ת"ע 23755-09-21

123. התובעות טוענות כי מינוי מנהל עיזבון נדרש נוכח התנהלות הנתבעת, הכוללת מעשי הסתרה ואף טענה לנטילת כספים לא לה מתוך כספי העיזבון.

124. התובעות, לטענתן, עונות על ההגדרה של "אדם מעוניין" לפי [תקנה 34 לתקנות הירושה](#), תשנ"ח-1998 ומכאן רשאיות להגיש בקשה למנות את באי כוחן כמנהלי עזבון המנוח.

125. הנתבעת טענה כי לתובעת אין כל מעמד המתיר לה הגשת תביעה זו, ואילו הנתבעות 2,3 (תובעות 2,3 בת.ע. 52510-05-21) לא הוכיחו כי הנתבעת לקחה כספים מחברת הביטוח שהיו מיועדים להן, אדרבא, הנתבעת הוכיחה שיש כספים שממתינים לנתבעות בחבי הביטוח ועליהן לפנות לקבלם.

126. לטענת הנתבעת כל פעולותיה בקשר עם כספי המנוח נעשו כדין. כן נטען כי מינוי מנהל עיזבון יטיל על הנתבעים, שחלקם הוא 75% מהעיזבון, הוצאה כבדה ובלתי מוצדקת בנסיבות העניין.

הכרעה:

127. באשר לבקשה למינוי מנהל עיזבון, ניתנה תוקף של החלטה להסכמת הצדדים בדבר השכרת הבית בXXXX, ונוכח העובדה כי זאת הייתה המחלוקת העיקרית ביחס לצורך בניהול העיזבון, הוחלט כי בעת ההיא לא ימונה מנהל עיזבון בתיק – החלטה מיום 22/11/21.

128. בבסיס הטענה בצורך למינוי מנהל עיזבון עמדה טענתן של התובעות כי הנתבעת קיבלה כספים בניגוד לדין מחברות הביטוח השונות בהן היו כספי המנוח. הטענה התבססה על מכתב שהגיע מחברת הביטוח XXXX ובו נרשם כי כספים חולקו ליורשים בהתאם לצו הירושה. התובעות טענו כי הן עצמן לא קיבלו כספים ומכאן הסיקו כי הכספים המגיעים להן הועברו לנתבעת ולילדיה. בעקבות מסקנה זו הוגשה גם תלונה במשטרה.

129. מחקירתן הנגדית של התובעות 2 ו 3 (התובעת 1 ממילא אינה זכאית לכספים כלשהם מעיזבון המנוח שכן היא אינה יורשת שלו) עולה תמונה מצערת המעידה על התנהלות, נמהרת ואף חסרת תום לב מצד הנתבעות.

130. מחקירת התובעת 3 (XXXX להלן: "XXXX") עולה כי, למעשה, אין לה כל ידיעה כי הנתבעת קיבלה כספים שאינם שייכים לה. כל שהיא יודעת הוא כי היא עצמה לא קיבלה כספים, אבל קיבלה מכתבים מחברת הביטוח. במכתבים שקיבלה מחברת הביטוח נדרשה, כמו כל יתר היורשים, להעביר מסמכים לצורך קבלת הכספים המגיעים לה. אלא שXXXX, על פי עדותה, כלל לא שלחה את המסמכים שהתבקשה לשלוח על ידי חברת הביטוח (עמ' 43 ש' 2, פרוט' מיום 5.4.22).
131. XXXX טענה כי נציגת חברת הביטוח אמרה לה בשיחה טלפונית כי הכספים חולקו ליורשים ולא נותרו כספים לחלוקה. לטענה זו לא נמצא כל אסמכתא בכתב ואני סבור כי לא ניתן לתת כל אמון בטענה.
132. מהמסמכים שצורפו בתיק עולה תמונה ברורה מאד על פיה חלק מהביטוחים היו ביטוחי משכנתא שבהם המוטב הוא הבנק למשכנתאות (5 מתוך 6 הביטוחים בחברת XXXX) ואילו ביחס לביטוח הנוסף הכספים חולקו ליורשים בהתאם לצו הירושה. לא נאמר בשום מקום כי חולקו כל הכספים שיש בביטוח החיים, אלא רק כי הכספים שחולקו חולקו בהתאם לצו הירושה.
133. פועל יוצא מכך הוא, כי הנתבעת וילדיה אכן קיבלו כספים מחברת הביטוח, אלא שכספים אלה הועברו להם במסגרת חלקם בירושת המנוח. מעולם לא נטען על ידי חברת הביטוח כי לא נותרו כספים לחלוקה ולא נטען כי חולקו כספים בניגוד לצו הירושה. אם כך היה הדבר הייתה קמה לתובעות עילת תביעה כנגד חברת הביטוח, תביעה שכמובן לא הוגשה בהיעדר כל עילה להגשתה.
134. הסיבה היחידה, אפוא, שבגינה טרם קיבלו התובעות את חלקן בכספי הביטוח נעוצה בעובדה שהן טרם טרחו ושלחו את המסמכים שנדרשו לשלוח לחברת הביטוח, ואילו היו עושות כן כבר היו מקבלות את הכספים להן הן זכאיות מכוח צו הירושה.
135. משהתברר, כי טענות התובעות בכל הקשור לכספי הביטוחים, נטענו, כמו יתר טענותיהן בתיק זה, בהיעדר כל תשתית עובדתית הרי שאין לקבל טענות אלה כבסיס למינוי מנהל עיזבון.
136. למעשה, הנכס המשותף היחיד שנותר לחלוקה הוא הבית בXXXX הרשום על שם המנוח. בשלב זה, ולאור הסכמת כלל היורשים, הבית מושכר והכסף המתקבל מדמי השכירות נשאר בחשבון נאמנות. אני סבור כי לצורך השכרת בית וחלוקת דמי השכירות אין כל צורך במינוי מנהל עיזבון.
137. היורשים רשאים להחליט האם להמשיך להשכיר את הבית או להעמידו למכירה לכל המרבה במחיר. מובן כי בהיעדר הסכמה יוכל כל יורש החפץ בכך להגיש תובענה מתאימה לפירוק שיתוף בדירה בהתאם [לסעיף 37 לחוק המקרקעין](#).

138. התוצאה היא כי הבקשה למינוי מנהל עיזבון נדחית.
139. אשר לכספי השכירות שהצטברו בחשבון הנאמנות הרי שיש לחלקם ליורשים, כל יורש בהתאם לחלקו בצו הירושה, וכך ייעשה גם עם כספי השכירות שייצברו מעתה ואילך, עד לפירוק השיתוף בדירת המגורים.

הוצאות משפט ושכ"ט עו"ד

140. התנהלות התובעת והנתבעות 2-3 (התובעות בתיק מינוי מנהל העיזבון) מצדיק פרק נפרד ומיוחד לשאלת הוצאות המשפט ושכ"ט עו"ד.
141. כידוע, פסיקת הוצאות נתונה לשיקול דעת בית המשפט, ומטרתה "לשפות את בעל הדין שכנגד על הוצאותיו בהליך בהתחשב בתוצאותיו, במשאבים שנדרשו לניהולו ובהתנהלות בעלי הדין". תקנה 151 (א) לתקנות סדר הדין האזרחי, תשע"ט-2018.
142. בית המשפט העליון במספר רב של פסקי דין עמד על כך כי יש לפסוק הוצאות ריאליות:
- "נקודת המוצא היא כי בעל דין יחויב בהוצאות הריאליות של הצד שכנגד. עם זאת, יש להכפיף לאמות מידה של סבירות, מידתיות והכרחיות לניהול ההליך." (ע"א 9648/16)
- אורהייטק GIS בע"מ נ' חן אביטן משרד עורכי דין** (פורסם במקורות [פורסם בנבו] 28.02.2018).
143. תקנה 151(ג) קובעת כי מקום שסבר בית המשפט שבעל דין עשה שימוש לרעה בהליכי משפט רשאי בית המשפט לחייבו בהוצאות לטובת הנפגע, או לטובת אוצר המדינה, ובנסיבות מיוחדות אף לחייב את בא כוחו.
144. שימוש לרעה בהליכי משפט עשוי להביא לחיוב בהוצאות גבוהות (כך למשל נפסק בע"א 4685/19 יאלי הרן נ' עיריית חולון (פורסם במקורות [פורסם בנבו] 29.07.2020).
145. מדובר בתביעה שבסיסה הטעייה גמורה של הרשם לענייני ירושה, כאשר התובעת מציגה עצמה כאשתו של המנוח, בעוד היא יודעת ידוע היטב כי טענה זו אינה נכונה וכי היא התגרשה מהמנוח בהסכם גירושין שקיבל תוקף של פסק דין וכן סודר הגט כדת וכדין.
146. לאחר גילוי עובדה זו, חרף ניסיון בית המשפט לשכנע את התובעת לשקול שוב את עמדתה ביחס לתובענות, עמדה התובעת על תביעותיה והתעקשה לאורך כל הדרך (לרבות בסיכומים) כי היא אשתו של המנוח. בין לבין טענה התובעת כי מאז גירושה מהמנוח ועד לפטירתו היא הייתה "הידועה בציבור" שלו, טענה שנטענה בעלמא מבלי שהובא אף לא רסיס ראיתי לתמוך בה.

147. ההליך שבפניי כלל ישיבת קדם ו-2 ישיבות הוכחות בהן נחקרו, מלבד התובעת והנתבעת, עוד 20 (!) עדים (כאשר ב"כ התובעת ויתר על חקירתם של שניים נוספים).
148. הנתבעת נאלצה לנהל הליך משפטי ולהוכיח את שהיה ברור מאליו, ונדרשה לשאת בהוצאות לצורך התגוננות בתביעה שראוי היה, שלא הייתה מוגשת מלכתחילה.
149. ב"כ הנתבעת עתר בסיכומיו לחייב את התובעות בשכר טרחה ריאלי אותה התחייבה הנתבעת לשלם בסך של 125,000 ₪ בצירוף מע"מ (מתוכם שולמו כבר בפועל 75,000 ₪ בצירוף מע"מ).
150. אין צורך לציין כי בית המשפט אינו כפוף להסכם שכר הטרחה שנכרת בין בעל הדין לב"כ, בפרט כאשר חלק מהסכומים עולים בהרבה על התעריף המינימלי המומלץ על פי כללי לשכת עורכי הדין. ברם, גם התעלמות מהוצאות ששולמו בפועל או כאלה שבעל דין התחייב לשלמן אינה נכונה. הדרך, אפוא, היא לאמוד את ההוצאות הראויות בראי ההליכים שהתנהלו בפני בית המשפט תוך שנלקחת בחשבון העובדה כי שלושת התובעות נוהלו במסגרת הליך אחד (להבדיל מניהול כל תובענה בנפרד).
151. לאחר ששקלתי את מורכבות ההליכים, הדרך בה ניהלו בעלי הדין את הדיונים, השקעת המשאבים בהכנתם ובניהולם וסכום ההוצאות שהתבקש ולאחר שקבעתי כי שלושת התביעות שהוגשו על ידי התובעת (תביעות שהנתבעות 2-3 הסכימו להן ובתביעה אחת אף היו התובעות עצמן) נדחות, אני פוסק כדלקמן:
- התובעת תשלם לנתבעת הוצאות בגין שכ"ט עו"ד בסך של 50,000 ₪.
- הנתבעת 2 – XXXX – תשלם לנתבעת הוצאות בגין שכ"ט עו"ד בסך של 15,000 ₪.
- הנתבעת 3 – XXXX – תשלם לנתבעת הוצאות בגין שכ"ט עו"ד בסך של 15,000 ₪.
- התובעת והנתבעות 2 ו 3, ישלמו לנתבעת, ביחד ו/או לחוד, הוצאות משפט בסך 5,000 ₪.
- הסכומים ישולמו בתוך 30 יום שאם לא כן יישאו הפרשי הצמדה וריבית כדין.
152. המזכירות תמציא את פסק הדין לצדדים ותסגור את התיקים שבכותרת.
- פסק הדין ניתן לפרסום בהשמטת כל פרט מזהה ותיקוני הגהה בלבד.

ניתן היום, ב' אלול תשפ"ב, 29 אוגוסט 2022, בהעדר הצדדים.

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)

רן ארנון 54678313-/-

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה